

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ
IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 21–22 травня 2020 року)

У двох частинах

Частина 1

Суми
Сумський державний університет
2020

7. The Early History of the Russia Company, 1553 – 1603. By T.S. Willan. Manchester: Manchester University Press, 1956. 295 pp.
8. Поваров Ю. С. Акционерное право России: ученик для магистров. 3-е изд., испр. и доп. Москва: Издательство «Юрайт»; ИД «Юрайт», 2015. 705с.
9. Ившин М. С. Институционально-организационное обеспечение концессионной деятельности в России в годы НЭПа. *Актуальные проблемы российского права*. 2018, август, № 8 (93). С.35–43.
10. Кувшинова Н. А. Из истории становления и ликвидации иностранного концессионного предпринимательства в России и СССР в 1920-1930-е годы. *Вестник Воронежского государственного университета*. 2014, № 2. С.71–75.
11. Вознесенская Н. Н. Правовое регулирование и защита иностранных инвестиций в России: монография. Москва: ВолтерсКлувер, 2011. 312 с.
12. Кількість юридичних осіб за організаційно-правовими формами господарювання (на 1 березня 2020 р.): Державна служба статистики України. Дата оновлення: 01.03.2020 р. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/edrpy/ukr/EDRPU_2020/ks_opfg/ks_opfg_0320.htm (дата звернення: 22.03.2020).

ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО НЕПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Жительний М. Д.

Студент V курсу ННІ права

Сумського державного університету

Науковий керівник: Руденко Л. Д.

к. ю. н., доцент, доцент кафедри АГПФЕБ ННІ права

Сумського державного університету

Прийняття Кодексу України з процедур банкрутства надало можливість реалізовувати судові процедури банкрутства щодо фізичних осіб, які не мають статусу суб'єкта підприємницької діяльності. Внесення таких змін обумовлене необхідністю наближення національного законодавства до права ЄС. Проте банкрутство фізичних осіб, які не мають статусу підприємця, має істотні особливості у порівнянні з іншими категоріями неплатоспроможних суб'єктів. Внесення такої категорії осіб у Кодекс України з процедур банкрутства обумовлена необхідністю вирішення питання з заборгованостями перед банками та іншими фінансовими установами для оздоровлення фінансової системи в цілому. Проте фінансові можливості таких осіб є достатньо обмеженими та норми Кодексу України з процедур банкрутства у цій частині потребують

детального аналізу на предмет відповідності меті зменшення фінансового тягаря для фізичних осіб та оздоровлення фінансової системи.

Провадження у справах про неплатоспроможність боржника – фізичної особи, фізичної особи-підприємця регулюється Книгою четвертою «Відновлення платоспроможності фізичної особи» Кодексу України з процедур банкрутства [1]. Зазначені норми розповсюджуються як на фізичних осіб-підприємців, так і на фізичних осіб, які не мають такого статусу. Аналіз ст.ст. 113-137 дозволяє виділити наступні особливості банкрутства фізичних осіб:

1. Провадження у справі про неплатоспроможність боржника - фізичної особи або фізичної особи - підприємця може бути відкрито лише за заявою боржника (ст. 115 Кодексу України з процедур банкрутства).

2. Боржник має право звернутися до господарського суду із заявою про відкриття провадження у справі про неплатоспроможність у разі, якщо розмір прострочених зобов'язань боржника перед кредитором (кредиторами) становить не менше 30 розмірів мінімальної заробітної плати (ст. 115 Кодексу України з процедур банкрутства).

3. До боржника-фізичної особи застосовуються тільки дві процедури банкрутства: реструктуризація (ст. 124-129 Кодексу); визнання боржника банкрутом і введення процедури погашення боргів боржника (ст. 130-133 Кодексу).

Зазначені особливості вказують на істотні обмеження у реалізації судових процедур банкрутства фізичних осіб у порівнянні з господарськими організаціями-боржниками. При цьому, як і господарські організації, фізичні особи повинні нести значні витрати, пов'язані з реалізацією таких судових процедур.

Аналіз Кодексу України з процедур банкрутства дозволяє виділити наступні недоліки: правова невизначеність підстав, встановлених у ст. 115 Кодексу для відкриття провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи; завищені вимоги ст. 115 Кодексу; зависока вартість процедури неплатоспроможності фізичної особи; проблемність оплати послуг арбітражного керуючого; відсутність у Кодексі тлумачення терміну «загроза неплатоспроможності»; відсутність у кредиторів права ініціювати процедуру неплатоспроможності фізичної особи – підприємця.

Судова практика вказує на відсутність відкритих проваджень щодо банкрутства фізичних осіб, які не є підприємцями. Господарські суди відмовляють у відкритті провадження про банкрутство фізичних осіб на підставі порушення ст.т. 115, 116 Кодексу України з процедур банкрутства [2].

Таким чином, проведений аналіз вказує на доцільність удосконалення Книги

Четвертої Кодексу з процедур банкрутства. Зокрема, потребують конкретизації: підстави для відкриття провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи, вказані у ст. 115 Кодексу; термін «загроза неплатоспроможності». Реалізація завдання щодо зменшення фінансова тягаря неплатоспроможної фізичної особи потребує надання кредитору права ініціювати процедуру неплатоспроможності та зменшення розміру витрат фізичної особи-боржника на процедури банкрутства.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кодекс України з процедур банкрутства: Закон України від 18 жовтня 2018 р. № 2597-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 19. Ст. 74.
2. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/88104261>.

ЩОДО МЕХАНІЗМУ СУДОВОГО ТЛУМАЧЕННЯ У ГОСПОДАРЬСЬКОМУ ПРОЦЕСІ

Руденко Л. Д.

*к. ю. н., доцент, доцент кафедри АГПФЕБ ННІ права
Сумського державного університету*

Відносно нетривалий період побудови національної незалежної судової системи у демократичних умовах у порівнянні з розвиненими демократіями актуалізував дослідження питання тлумачення судами норм права. Судове тлумачення у господарському процесі обумовлене: необхідністю забезпечення єдності та сталості судової практики; вирішенням конкретного господарського спору по суті; прогалинами та колізіями у чинному законодавстві; наявністю оціночних понять як у господарському, так і в господарському процесуальному законодавстві. Незважаючи на те, що суд є єдиним правозастосовчим органом, як у теорії господарського процесу, та і у судовій практиці відсутні ґрунтовні підходи до механізму судового тлумачення.

Механізм судового тлумачення передбачає з'ясування і роз'яснення змісту норм права для їх застосування у конкретних правовідносинах. Такий механізм передбачає низку стадій: 1) визначення норм права, що підлягають застосуванню; 2) граматичне опрацювання змісту норми права; 3) виявлення правових норм, які текстуально не закріплені в актах законодавства, а закріплені лише логічно і стосовно яких необхідно вирішити питання про їх застосування до правовідносин, що є предметом судового розгляду; 4) системне тлумачення з метою уточнення змісту нормативних положень та